

Jaarplan 2020

September 2019

Postbus 5000
4700 KA ROOSENDAAL

www.rekenkamerwestbrabant.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1.	Inleiding	5
2.	Samenstelling	6
2.1.	Organisatie	6
2.2.	Samenstelling Rekenkamer	6
3.	Missie en werkwijze	7
3.1.	Missie	7
3.2.	Werkwijze	7
4.	Onderzoeksprogramma 2020	8
4.1.	Vorbereiding	8
4.2.	Reacties vanuit gemeenteraden	10
4.3.	Onderzoeksprogramma 2020	11
5.	Overige activiteiten in 2020	11
6.	Bijdragen gemeenten	12
6.1.	Bijdragen gemeenten 2020	12
	Bijlage 1 Contactgegevens	13

1. Inleiding

1.1. Inleiding

De gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal hebben in 2016 om redenen van effectiviteit, efficiency en professionaliteit besloten tot continuering van de samenwerking van de rekenkamercommissies in de periode 2017 t/m 2020.

Doordat:

- de gemeenteraden een eensluidende Verordening hebben opgesteld
- de gemeenteraden dezelfde leden van de rekenkamercommissie hebben benoemd
- nadere afspraken over werkwijze en bekostiging zijn vastgelegd in een tussen de gemeenten gesloten Convenant

kunnen de rekenkamercommissies als één gezamenlijke rekenkamercommissie functioneren. Deze rekenkamercommissie voert haar taken uit onder de werknaam "Rekenkamer West-Brabant".

In het Convenant is bepaald dat de Rekenkamer voor 1 oktober het onderzoeksplan voor het navolgende jaar presenteert. Het onderzoeksprogramma wordt middels dit jaarplan aan de raden van de deelnemende gemeenten aangeboden.

2. Organisatie en samenstelling

2.1. Organisatie

Gemeentewet

Het functioneren van de Rekenkamer West-Brabant vindt zijn juridische grondslag in de Gemeentewet. In het kader van de dualisering is daarin opgenomen dat gemeenten een rekenkamer of rekenkamerfunctie moeten instellen. De rekenkamer(functie) onderzoekt de *doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.*

Verordening Rekenkamercommissie en Convenant

In het kader van deze samenwerking hebben de gemeenteraden elk een gelijkkluidende "Verordening rekenkamercommissie" vastgesteld waarin de taken, bevoegdheden en hoofdlijnen in de werkwijze zijn beschreven. Met het oog op de praktische invulling is tussen de acht gemeenten tevens een "Convenant betreffende de samenwerking van rekenkamercommissies 2017 tot en met 2020" gesloten, waarin nadere afspraken zijn vastgelegd met betrekking tot de te volgen werkwijze en kostenverdeling.

2.2. Samenstelling Rekenkamer

De Rekenkamer West-Brabant kent de volgende samenstelling:

- De heer drs. R.J.A. Clayden, voorzitter
- De heer dr. J. Naafs, plv. voorzitter
- Mevrouw E.J.M. De Jong-Stabel
- De heer J.L. van Dongen.

De Rekenkamer wordt ondersteund door de secretaris, mevrouw ir. L. Maas.

3. Missie en werkwijze

3.1. Missie

Het functioneren van de Rekenkamer vindt zijn basis in de missie:

De Rekenkamer West-Brabant wil met zorgvuldig onderzoek en een positief-kritische houding bijdragen aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en het verbeteren van de kwaliteit van het lokale bestuur.

Deze missie vormt het kader waarbinnen de Rekenkamer zijn activiteiten verricht.

3.2. Werkwijze

De werkwijze is vastgelegd in het Onderzoeksprotocol. Hierin zijn onder meer afspraken vastgelegd met betrekking tot de totstandkoming van het jaarplan, de inventarisatie en selectie van onderzoeksonderwerpen, de werkwijze bij de uitvoering van onderzoeken en de procedures van ambtelijk en bestuurlijk wederhoor.

Het Onderzoeksprotocol kunt u raadplegen op de website van de Rekenkamer, www.rekenkamerwestbrabant.nl.

Verder worden presentaties aan de raden gehouden door leden van de Rekenkamer over de resultaten van de onderzoeken.

4. Onderzoeksprogramma 2020

4.1. Voorbereiding

In de werkwijze van de Rekenkamer West-Brabant is voorzien dat bij de voorbereiding van het Jaarplan aan de raden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid wordt geboden om een verzoek in te dienen voor de in het onderzoeksprogramma op te nemen onderwerpen.

Aan de raden van de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal is bij brief van 8 april 2019 gevraagd hun verzoek met betrekking tot het onderzoeksprogramma 2020 kenbaar te maken. In de brief zijn door de Rekenkamer de volgende opties voorgesteld:

1. *Databeveiliging*

Het is voor gemeenten van groot belang om de databeveiliging op orde te hebben en te houden. Gemeenten verwerken immers een grote hoeveelheid (privacygevoelige) data. Het doel van het onderzoek is vast te stellen welk beleid de gemeente over Databeveiliging heeft opgesteld en hoe uitvoering aan het beleid wordt gegeven (zowel qua inrichting van processen en systemen als in houding en gedrag). Is de gemeente toekomstbestendig? Dit onderzoek is in 2018 uitgevoerd in Roosendaal. In 2019 wordt het onderzoek uitgevoerd in de gemeente Etten-Leur.

2. *Afvalbeleid*

Afvalinzameling en -verwerking is een terugkerend thema in de lokale politiek. Niet voor niets: het thema is onderwerp van veranderend (landelijk) beleid. Omgekeerd inzamelen, bijvoorbeeld, speelt of gaat spelen in veel gemeenten. Dit betekent dat restafval niet meer aan huis wordt opgehaald. Bewoners brengen dit naar een ondergrondse voorziening. Gescheiden afvalstromen worden juist meer thuis opgehaald. In regionaal verband is verder afgesproken te streven afvalloos te zijn in 2030. Het doel van het onderzoek naar afvalbeleid is vast te stellen welk beleid de gemeente heeft geformuleerd, hoe in samenwerking met (afval)organisaties uitvoering aan het beleid wordt gegeven en of dit doelmatig, doeltreffend en rechtmatig gebeurt. In 2019 wordt onderzoek naar afvalbeleid gedaan in de gemeenten Halderberge en Geertruidenberg.

3. *Duurzaamheid*

In aansluiting op mondiale en landelijke ontwikkelingen hebben veel gemeenten beleid geformuleerd op het gebied van duurzaamheid. De Rekenkamer wil met het onderzoek in beeld brengen welke ambities door de gemeenten op dit terrein zijn geformuleerd, welke initiatieven zijn en worden ondernomen, en tot welke resultaten deze hebben geleid. In 2018 is in de gemeente Bergen op Zoom reeds onderzoek gedaan naar Duurzaamheidsbeleid.

4. *Inkoop*

Onderzoek naar Inkoop is relevant omdat zowel in wetgeving en professionalisering van de inkoopfunctie als in de ontwikkeling van het takenpakket van de gemeenten veranderingen hebben voorgedaan. De centrale onderzoeksvraag is of het inkoop-

en aanbestedingsbeleid en de uitvoering daarvan als doeltreffend, doelmatig, rechtmatig en integer kan worden aangemerkt. In 2018 hebben de gemeenteraden van Moerdijk en Halderberge Inkoop als onderzoeksthema gekozen. Dit jaar (2019) wordt in Drimmelen onderzoek naar Inkoop gedaan.

5. *Doorwerken van rekenkameronderzoeken*

De rekenkamer West-Brabant voert, zoals afgesproken in het convenant 2017-2020, ieder jaar een onderzoek uit binnen de deelnemende gemeenten. De rekenkamer onderzoekt, binnen het gekozen thema, of het beleid van de gemeente doelmatig, doeltreffend en / of rechtmatig is. De eindrapportage hiervan bevat conclusies en aanbevelingen en een reactie van het college van B&W in hoeverre zij deze conclusies en aanbevelingen overnemen. Het doel van het onderzoek naar het 'doorwerken van rekenkameronderzoeken' is vast te stellen of het rekenkameronderzoek daadwerkelijk het afgesproken vervolg heeft gekregen. Dit jaar (2019) worden in de gemeente Oosterhout vijf eerdere rekenkameronderzoeken onderzocht in hun doorwerking.

6. *Wegenonderhoud en -beheer*

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de doelmatigheid en doeltreffendheid van de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan de taken die voortvloeien uit de Wegenwet en door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders. Met andere woorden, hoe is het wegenonderhoud georganiseerd en worden de beschikbare middelen goed ingezet. En wordt het resultaat en of de doelstelling daarmee verwezenlijkt.

7. *Beleid en uitvoering Participatiewet*

Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, valt onder de Participatiewet. De wet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een arbeidsbeperking. De gemeente is er verantwoordelijk voor dat iedereen die kan werken aan de slag gaat en waar nodig ondersteund wordt. Hiervoor krijgen gemeenten budget van de Rijksoverheid. In hoeverre is het beleid en de uitvoering van de gemeente in deze doelmatig en doeltreffend te noemen?

8. *Omgevingswet*

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. De komst van de Omgevingswet betekent dat er veel verandert. De wet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Het is belangrijk dat de overheid nu al bezig is met de voorbereidingen. Anders lukt het niet om de wet in 2021 goed in te laten gaan. Het onderzoek geeft inzicht in welk traject in de gemeente is uitgezet richting de invoering van de Omgevingswet; is dit traject doelmatig en doeltreffend? Hoe is de rol en de positie van de gemeenteraad in de voorbereiding van de Omgevingswet; Wat zijn aandachts- en leerpunten?

Tevens is aangegeven dat naast de hiervoor genoemde onderwerpen door de gemeenteraad ook zelf onderwerpen voor het onderzoeksprogramma konden worden voorgesteld.

4.2. Reacties vanuit gemeenteraden

Bergen op Zoom

De Commissie Bestuur Veiligheid van de Gemeenteraad van Bergen op Zoom benoemt bij brief van 28 juni 2019 als eerste voorkeur 'Het doorwerken van rekenkameronderzoeken'.

Drimmelen

De fracties van de Gemeenteraad van Drimmelen hebben het onderwerp 'Uitvoering van de Jeugdzorg' aangedragen als onderwerp van rekenkameronderzoek in 2020. Met samenvattend de volgende onderbouwing:

De gemeenteraad van Drimmelen ervaart een discrepantie tussen de beeldvorming die uit de media tot hem komt en de informatie vanuit het college. Men heeft weinig zicht op toegankelijkheid, op wachtlijsten, op mogelijkheden voor maatwerk, op bredere aanpak bij probleemgezinnen / 1 regisseur en de meerwaarde van het CJG. Ook mist men het financiële aspect.

Verder wil men graag inzicht of en zo ja, wat er terecht is gekomen van de afspraken die bij de start van de uitvoering van de Jeugdzorg zijn gemaakt. Is de regie van de gemeente afdoende geweest om de hulpverlening een professionele aanpak er op na te laten houden? Zijn de instanties anders gaan werken, dan voor dat de uitvoering bij de gemeenten terecht kwam?

En, wat doet de gemeente om drugsgebruik bij jongeren tegen te gaan? Heeft dit beleid effect?

Etten-Leur

In haar brief van 17 juni 2019 benoemt de Gemeenteraad van Etten-Leur als eerste voorkeur voor het onderzoeksprogramma in het jaarplan 2020 'Beleid en uitvoering Participatiewet'.

Geertruidenberg

Het Presidium van Geertruidenberg heeft zijn voorkeur uitgesproken voor 'Beleid en uitvoering van de Participatiewet'.

Halderberge

Het Seniorenconvent van Halderberge heeft ten aanzien van het onderzoeksonderwerp voor 2020 aangegeven een voorkeur te hebben voor het thema 'Omgevingswet'.

Moerdijk

De Commissie Bestuur en Middelen heeft in haar vergadering van 16 mei jl. gesproken over de onderwerpkeuze voor het Rekenkameronderzoek 2020. Door de Commissie is de voorkeur uitgesproken voor het onderwerp 'Beleid en uitvoering van de Participatiewet'.

Oosterhout

In het fractievoorzittersoverleg Oosterhout van 17 april 2019 is het Voorbereiding onderzoek jaarplan 2020 Rekenkamer West-Brabant besproken. De

fractievoorzitters spreken hun voorkeur uit voor het onderzoeksonderwerp 'Wegen en openbare ruimte'.

Roosendaal

In haar brief van 28 juni geeft de Auditcommissie van de Gemeenteraad van Roosendaal aan: "De leden van de Auditcommissie hebben de thema's met elkaar besproken en daarbij is een voorkeur uitgesproken voor het thema Doorwerken van Rekenkameronderzoeken."

4.3. Onderzoeksprogramma 2020

In aansluiting op de aangegeven voorkeur vanuit de betrokken gemeenten is besloten om in de gemeente(n)

Moerdijk, Etten-Leur en Geertruidenberg onderzoek te doen naar Beleid en uitvoering van de Participatiewet;

In **Halderberge** een onderzoek uit te voeren met als thema 'Omgevingswet';

In **Oosterhout** onderzoek te doen naar Wegenonderhoud en -beheer;

In **Drimmelen** onderzoek te doen naar de Uitvoering van de Jeugdzorg en in

Roosendaal en Bergen op Zoom de Doorwerking van rekenkameronderzoek te onderzoeken.

5. Overige activiteiten in 2020

Naast de onderzoekinhoudelijke taken worden tevens onderstaande activiteiten in 2020 uitgevoerd.

Jaarverslag

Conform de afspraken in het Convenant c.q. Onderzoeksprotocol zal de Rekenkamer voor 1 april 2020 het jaarverslag 2019 vaststellen.

Evaluatie Rekenkamer

Eveneens conform de afspraken in het Convenant zal de samenwerking en het functioneren van de gezamenlijke rekenkamercommissie uiterlijk 1 juli 2020 worden geëvalueerd, waarna de samenwerking per 1 januari 2021 op basis van een vervolgconvenant kan worden gecontinueerd, dan wel kan worden gewijzigd of beëindigd.

6. Bijdragen gemeenten

6.1 Bijdragen gemeenten 2020

In het "Convenant betreffende de samenwerking van rekenkamercommissies 2017 tot en met 2020" zijn in artikel 9, lid 1 de bijdragen per gemeente aangegeven.

In artikel 9, lid 2 van het Convenant is bepaald dat deze bijdragen met ingang van 1 januari 2018 jaarlijks verhoogd worden met de inflatiecorrectie op basis van de commerciële dienstverleningsindex (DPI). In mei 2018 heeft het CBS het basisjaar van deze commerciële dienstverleningsindex verlegd van 2010 naar 2015. De indexering van de gemeentelijke bijdragen is met ingang van 2019 gebaseerd op deze nieuwe reeks. Voor het jaar 2020 worden de bijdragen met een factor 105,6/102,5, ofwel ca. 3,0 %, aangepast.

Gemeente	Bijdragen 2020
Bergen op Zoom	€ 37.558
Drimmelen	€ 31.207
Etten-Leur	€ 33.788
Geertruidenberg	€ 30.372
Halderberge	€ 31.645
Moerdijk	€ 32.809
Oosterhout	€ 35.590
Roosendaal	€ 39.286
Totaal	€ 272.255

De facturering van de bijdragen 2020, aan de deelnemende gemeenten, zal per ultimo december van dit jaar plaatsvinden. Daarbij wordt een betalingstermijn van maximaal 30 dagen gehanteerd.

Bijlage 1 Contactgegevens

Postadres

Postbus 5000
4700 KA ROSENDAAL

Internet

www.rekenkamerwestbrabant.nl

E-mail

L.maas@roosendaal.nl